

جاڭا ساپارغا اتتانىپ، جاڭا ۋلى ئىستەيك

كشسى . جاڭا داھۇ كەزەڭىنە وتكەندە، داھۇ امالياتنا قانداي داھۇ ۇستانمەنمەن جەتەكشىلىك ەتۇ كەرەك؟
”باس شۇجي شي جىنپىڭ ُنۇبىر- لى جالىي ماقسات، ماسەلەنى باعدار ەتۇ، ناۋقەمەت تانىمى سىندى 3 جاقتان، بۇكىل پارتيانىڭ، ُسوز جوق، جاڭا داھۇ ۇستانىمىن تولىق، ُدال، جالىي بەتلىك داپەكتىلەندىرۇى كەرەك- تىگىن تالاپ ەتتى. ُبىز جاڭا داھۇ ۇستا- نىمىنىڭ عىلمىي ىشكى ُمانى مەن رۇحاني ناقتى ُمانىن تەرەڭ ُتۇسىنىپ، جالىي بەتلىك يگەرىپ، جاڭقالق اشۇدى ُبىرىنشى قوزعاۋشى كۇشكە، سايكەستە- لىكتى ىشكى ەرەكشەلىككە، جاسلىدى جالپلىق فورماتىياغا، ەسلىك اشۇدى، ُسوز جوق، باسىپ وتۇگە ُتىستى جولعا، بىرگە يىگىلىكتەنۇدى ُتۇبىرلى ماقساتقا اينالدىرۇيمىز كەرەك“،- دەدى ورتالىقتاعى مەملەكەت وركانىنان كەلگەن ُبىر كۇرسانت.

جاڭا داھۇ ارناسىن قالىپتاستىرۇ دە ەلمىزدىڭ ەكونوميكالىق اينالىمى ُدوپ كەلەتىن باسقى قايىشلىق ُالى دە قانداۋ جاعىندا بولماق، ُبىز كاسىپ سالاىسى تىزبەڭىنىڭ، قامداۋ تىزبەگە- مىڭ وسىزاماندانۇ دەڭگەيىن ونان ارى ُوسىرىپ، قامداۋ قۇرىلمىن سا- پاللاندىرىپ، قامداۋ ساپاسىن جاق- سارتىپ، قامداۋ جۇيەسىنىڭ ەل ُشى قاجەتتىنە ۇيلەسۇن جوعارىلاتىپ، جا- ئخالق اشۇ ارقىلى دەم بەرۇ، جوعارى ساپالى قامداۋ ارقىلى جاڭا قاجەتكە جەتەكشىلىك ەتۇ جانە ونى جارىققا شعارۇ كەرەك.

جاڭا داھۇ ارناسىن قالىپتاستىرۇ- دىڭ تەنتىگى — ەكونوميكالىق اينالم- نىڭ دىكىلىسىىز، بوگەتىىز بولۇنىدا. باتىس بولىك وڭىردەن كەلگەن ُبىر كۇرسانت ُار جەردىڭ ەل ُشى ۇلكەن اينالىمى مەن ەل ُشى، خالقارا سىندى قوس اينالىمداعى ورنى مەن ەرەكشەلىگىن ُداپ باسىپ تاۋىپ، ەلمىزدىڭ باسكەدەگى جاڭا باسىمدى- مەن تۇلعالاۋعا ُوز ۇلەستەرىن قوسۇ كەرەكتىگىن ايتتى.

كۇرسانتتار مىنالاردى ُبىلدىردى:
باس شۇجي شي جىنپىڭنىڭ كۇرسىنىڭ وقۇ باستاۋ سالىتىنداعى ماڭىزدى ُسوزى جاپپاي سوتسىيالىستىك وسىزاماندانعن مەملەكەت قۇرۇدىڭ نەگىزگى جەلىسنە ُبىر تۇتاس ارقاۋ بولىپ، باس شۇجي شي جىنپىڭنىڭ ُاقىت پەن اۋقىمىدى تەرەڭ اڭغارعانىن، داعدارىس پەن ورايدى دالمە - ُدال يگەرگەندىگىن، وي جۇگرتۇ مەن ارەكەتكە عىلمى جە- تەكشىلىك جاساعانىدىن تولىق اىگى- لەپ، ماركسىزم ايقىانتىنىڭ نۇر شۇعلا- سىن شاشىپ تۇر . كوپىشلىك ۇيرەنگەن سولك، رۇحاني جاقتان ونان ارى سەرىپ- لىپ، بەتالىسى ونان ارى ايقىندالىپ، سەنىمى ونان ارى نعايدى.

دۇدامال تۇستاردى اشالاپ ئۇسىندىرىپ، جولى بەتالىسىن ايقىن كورىسەتىپ، ەرلىكپەن جەلكەن كوتەرىپ، تاغى دا اتانسىقا كەلتىردى
داھۇ جەتەكشى يدەياسى ايقىندال- دى، داھۇ نىسانا - مىندەتتەرى ايقىندال- دى، ەندىگى تەنتىك — نىق قادامەپن ۇستانىم — ارەكەتتىىڭ جەتە (باسى 1 - بەتتە)

اۆتونومىيالى رايوندىق حالق قۇرىلتايى تۇراقتى كومىتەتتىىڭ 21 - رەتكى ُماجىم-

لىسى «اۆتونومىيالى رايوننىڭ ۇلتىز نىتتە-

چاغى العاباسارلىغىنىداعى ۇلگىلى رايون-

قۇرۇ ەرەجەسىن (جوبا)» قارايدى؛ اۋ-

تونومىيالى رايوندىق حالق قۇرىلتايى

ەالما لىگەرلىپ، سىتتەردى ُبىر - بىردەن تىپانقاتىندىرۇدى يگەرۇ. سوڭغى كۇندەرى كۇرسانتتار باس شۇجي شي جىنپىڭنىڭ ماڭىزدى ُسوزىنىڭ رۇحىن شىكەرلىيى ۇيرەنىپ، ۇعىنىپ، جەتە ۇيرەنۇ، جەتە ُتۇسىنۇ، شىنايى تىپانقاتىندىرۇ جاعىنا كۇش سالىپ، شىن سويلەپ، ناقتى سىتتەردى جوسىبار- لاپ، ناقتى شارالار شعارىپ، ناقتى ونىمدىلىككە ۇمتىلدى.

”جاڭا داھۇ كەزەڭىن يگەرۇدە، جاڭا داھۇ ۇستانىمىن داپەكتىلەندىرۇدە، جاڭا داھۇ ارناسىن قالىپتاستىرۇدا، ُسوز جوق، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى داھۇنى لىگەرلىتەتۇدى نەگىزگى تاقىرىپ ەتۇگە، قامداۋ جاعىنىداعى قۇرىلمىدىق رەفورمانى تەرەڭدەتۇدى نەگىزگى جەلى ەتۇگە تاباندى بولۇ كەرەك“.

ورتالىقتاعى مەملەكەت وركانىنىن كەلگەن ُبىر كۇرسانت بىلاي دەدى:
قازىر جانە مۇنان بىلايىي ُبىر مەزگىل- دە ەلمىزدىڭ ەكونوميكالىق اينالىمى ُدوپ كەلەتىن باسقى قايىشلىق ُالى دە قامداۋ جاعىندا بولماق، ُبىز كاسىپ سالاىسى تىزبەڭىنىڭ، قامداۋ تىزبەگە-

مىڭ وسىزاماندانۇ دەڭگەيىن ونان ارى ُوسىرىپ، قامداۋ قۇرىلمىن سا- پاللاندىرىپ، قامداۋ ساپاسىن جاق- سارتىپ، قامداۋ جۇيەسىنىڭ ەل ُشى قاجەتتىنە ۇيلەسۇن جوعارىلاتىپ، جا- ئخالق اشۇ ارقىلى دەم بەرۇ، جوعارى ساپالى قامداۋ ارقىلى جاڭا قاجەتكە جەتەكشىلىك ەتۇ جانە ونى جارىققا شعارۇ كەرەك.
جاڭا داھۇ ارناسىن قالىپتاستىرۇ- دىڭ تەنتىگى — ەكونوميكالىق اينالم- نىڭ دىكىلىسىىز، بوگەتىىز بولۇنىدا. باتىس بولىك وڭىردەن كەلگەن ُبىر كۇرسانت بىلاي دەدى:
”بىز بۇكىل كۇرسانت بىلاي دەدى:
”بىز بۇكىل ەل ُبىر تۇتاس جۇيە دەگەنگە تاباندى بولىپ، ُتۇرلى بوگەتتى تۇپىندەردى جالىي بەتتىك اداقتاپ تەكسەرۇيمىز، اسرەسە، ُوندىرىس فاكوتورلارنى بازار- لاندىرىپ جاپباسىترۇعا جانە تاۋارلىق قىزمەت وتەۇ اينالىمىنا ورالىى بولاتىن تۇزىلمىستىك، مەھانىزمىدىك بوگەتتەردى قۇلىشنا جويىپ، تۇتاس قوعامنىڭ ايرى- باس وزىندىك قۇنىن توەمەندەتۇيمىز ُغىيسى“.

جاڭا داھۇ ارناسىن قالىپتاستىرۇ- دىڭ ەڭ ماندىك ەرەكشەلىگى — جو- عارى دەڭگەيدەگى ُوز كۇشنىە سۇ- يەنۇدى، ُوزىن ۇئەتتەندىرۇدى جۇ- زەگە اسىرۇ . شىعىس بولىك وڭىردەن كەلگەن ُبىر كۇرسانت بىلاي دەدى:
”كەلىسى قادامدا مەملەكەتتىڭ ەلەۋلى عىلىم - تەخنىكادا جاڭقالق اشۇدىڭ ۇيىمداستىرۇشى رەتىىندەگى رولىن تولىق ساۋلەلەندىرىپ، نەگىزدىك زەرتتەشۇدى شىكەرلىيى كۇشەيتىپ، شەشۇشى، وزەكتى تەخنىكادان قامال الۇ شايقاسىن ويداعىداي جۇرگىزۇ كەرەك. سونىمەن بىرگە، كاسپورىنداردىڭ جا- ئخالق اشۇداعى تۇلعالىق ورنىن كۇشەيد- تىپ، ُوندىرىستىڭ، وقىتۇدىڭ، زەرت- تەشۇدىڭ تەرەڭىدەي توعىسۇن كۇش سالا لىگەرلىتەپ، ەلمىزدىڭ كاسىپ

سالاىسى تىزبەڭىنىڭ جاڭقالق اشىپ دەڭ- گەيىن جوعارىلاتۇدىن جەبەۇ كەرەك“ .
ۇيرەنۇ، وي جۇگرتۇ، امالياتا اىي- گىلەۇ، ُتۇسىنۇ بارىسىندا جاۋاپكەرىش- لىك ارقالاۋدى كۇشەيتىپ، تالقى، پىكىر اۋىستىرۇ بارىسىندا ۇيرەتۇ مەن ۇي- رەنۇدىڭ ُبىرىن - ُبىرى جەبەۇىن جۇ- زەگە اسىردى. كۇرسانتتاردىڭ ەستىلىك داپتەرىنە ۇيرەنۇ اسەرى، سويلەۇ تۇپىن- دەرى ئولتىرا جازىلدى؛ گرۇپپاعا بولم- نىپ تالقالۇ كەزىندە ُارىبىر كۇرسانت قىزمەت ُسى جۇزىندىكىمەن بىرلەستە- رىپ، باعىتتامالى تۇردە ُسوز سويلە- دى، ُسوز ارالاستىرىپ، كەڭەس سۇراۋ جاعدايلارى دا ۇنەمى كەزدەسىپ وتىر- دى.

ۇيرەنۇدىڭ، زەرتتەشۇ - تالقىنىڭ ۇزدىكىسىز تەرەڭدەۋىنە ىلەسە، جاڭا داھۇ كەزەڭىن يگەرۇ، جاڭا داھۇ ۇستا- نىمىن داپەكتىلەندىرۇ، جاڭا داھۇ ارنا- سىن قالىپتاستىرۇ سىياقتى ماڭىزدى بايمە- داۋلار ُسى جۇزىندىك قىزمەتپەن ۇش- تاستىرۇ تۇپىندەرىندە وي سانانى نازار- يامەن قارۇلاندىرۇدىڭ، امالياتقا جەتەك- شىلىك ەتۇدىڭ نۇر شۇعىلاسىن شاشتى.

”جاڭا داھۇ ارناسىن جەدەل قالىپ- تاستىرۇ وڭىرلىك سايكەستى دامۇعا جاڭا تالاپتار قويىپ، جاڭا وراپلار جاراتتى. جەر - جەر ُوز ورنىن شىكەرلىيى ُدال تاۋىپ، سالىستىرمالى ارتقىشلىقتى ساۋ- لەلەندىرىپ، ەرەكشە كاسىپ سالاىسىن دامىتىپ، سول ارقىلى اينالىمدى اناعۇر- لم ويداعىداي جەبەۇ، ُوزارا تولىقتاۋ، تەڭ يىگىلىككە كەنەلۇدى جۇزەگە اسىرۇ كەرەك“ .

”شكى سۇرانىستى كەڭەيتۇ سىندى سىتراتەگىيالىق نەگىزگى ُتۇپىن- دى مىقتاپ يگەرىپ، شكى سۇرانىس جۇيەسىن جەدەل جەتلىدرۇ، كەمەلدەن- دىرۇ، اسرەسە، تۇنىنۇدىڭ ەكونوميكا- لىق داھۇ جونىنەن نەگىزدىك رولىن كۇ- شەيتۇگە ُمان بەرىپ، تۇتىنۇدىڭ جاڭا ۇلگىسىن، جاڭا كاسىپ كۇپىن دامىتۇعا شابىتتاندىرۇ كەرەك“.

”قارجى قوسۇ قامداۋ جاعىنىداعى قۇرىلمىدى جاقسارتۇ، شكى سۇرانىستى كەڭەيتۇ جونىنەن شەشۇشى رولعا يە، دەسەدە، ُسوز جوق، جاڭا داھۇ ۇستان- دىن داپەكتىلەندىرىپ، جوعارى ساپالى داھۇ تالابىنا تاباندى بولۇ كەرەك، سارىپ ەتۇى جوعارى، شعارۇى جوعا- رى نىسانداردى كوزسىزدىكپەن جولعا قويۇعا استە بولمايدى“.

”قوس اينالىمدا‘ الدىڭغى جارىم سويلەمدى دارىپتەۋىمەن بىرگە، سوڭغى جارىم سويلەمدى دە دارىپتەۇ كەرەك. ُبىز ەل ُشى ۇلكەن اينالىمىن دىكىلسە- سىزدەندىرۇمەن بىرگە، سىرتقا ەسلىك اشۇعا دا تاباندى بولىپ، ەل ُشى، حا-

لققارا ەكى بازاردان، 2 ُتۇرلى بايلىقتان پايدالانىپ، اناعۇرلىم قۇاتتى، اناعۇرلىم باياندى داھۇدى جۇزەگە اسىرۇيمىز كەرەك“...
ۇيرەنۇ تەرەڭدەگەن سايبىن تانىم ايقىندالا، ارەكەت شىنايلانا ُتۇستى. كۇرسانتتار جاپپاي مىنالاردى ُبىلدىر-

دى:
ۇيرەنۇدىڭ تابىستارىن ناقتى ارەكەتكە اينالدىرىپ، جاپپاي سوتسىيالىسە- تىك وسىزاماندانعان مەملەكەت قۇرۇدا جاقسى باسستاما اشۇدى، جاقسى قادام تاستاۋدى شىن مانىندە لىكەرلىتەمىز .

ھاۋىپ - قاتەر تانىمىن كۇشەيتىپ، ساياسى قابىلەتتى جوعارىلاتىپ، داغدارسىتى ورايعا اينالدىرىپ تاغى دا ساپارغا اتتاندى

”بۇل مەنىڭ پارتىيا 19 - قۇرىلتايد- نان كەيىن باس شۇجىدىڭ ھاۋىپ - قاتەر مەن سىن - سايسىتى تىلگە تىەك ەتكەننىن ورتالىق پارتىيا مەكتەبىندە 3 - رەت تىڭداۋىم“. ورتالىق مەملەكەت وركانىنان كەلگەن ُبىر كۇرسانتتىڭ اسەرى كەڭ كولەىمدە ۇندەستىك تۇدۇردى.

قىىنشلىق شەكپەيمىن دەسەڭ ەرتە ويلان، كەدەيلىك كورىمەيىمىن دەسەڭ ەرتە قامدان .

2018 - جىلى 1 - ايدا جايىادان سايلانغان ورتالىق كومىتەت مۇشەلەرد- نىڭ، كانىدىدات مۇشەلەرىنىڭ جانە ولكە، مېنىستىرلىك دارەجەلى نەگىزگى باسشى كادىرلاردىڭ زەرتتەشۇ - تالقى كۇرسىندا، باس شۇجي شي جىنپىڭ وس- كەلەڭ ُمان بەرۇ قاجەت بولعان 16 ھاۋىپ - قاتەردى 8 جاقتان مىسال كەل. تىرىپ كورىسەتتى. 2019 - جىلى 1 - ايدا پارتىيا ورتالىق كومىتەتى ولكە، مېنىستىرلىك دارەجەلى نەگىزگى باسشى كادىرلاردىڭ تومەنگى شەكتە ويلاۋعا تا- باندى بولىپ، ەلەۋلى ھاۋىپ - قاتەر- دەن ساقتانۇعا جانە ونى شەشۇگە كۇش سالۇ جونىندەگى ارناۋلى تاقىرىپتىق زەرتتەشۇ - تالقى كۇرسىن ارنايى وتكىز- دى، باس شۇجي شي جىنپىڭ 7 سالادا- عى ەلەۋلى ھاۋىپ - قاتەرگە تەرەڭدەي تالداۋ جاسادى .

وسى رەتكى زەرتتەشۇ - تالقى كۇرسىنىندا، باس شۇجي شي جىنپىڭ ھاۋىپ - قاتەر ماسەلىسىن تاغى ُبىر رەت قايتالاي دارىپتەدى:
”ەلمىز قوعا- مىنداعى باستى قايىشلىقتىڭ وزگەرۇنە جانە حالقارالىق كۇشتەر سالىستىرماسە- نىڭ تەرەڭ رەتتەلۇنە مەڭزەس، ُسوز جوق، ناۋقىمەت تانىمىن كۇشەيتىپ، تو- مەنگى شەكتە ويلاۇعا تاباندى بولىپ، اناعۇرلىم كۇردەلى، قىبىن جاعدايعا توتەپ بەرۇگە قايى - قاشان دا دايىن تۇرۇ كەرەك“.

”داھۇ“ عىپاراتىن سالغاندا، ُسوز جوق، ”ھاۋىپسىزدىك“ دىرگەتاسىن بە- كەمدەۇ كەرەك. تەك قۇرىشتاي بولىپ شىڭداالعانىدا عانا، نوسەرلى داۋىلدا، الاپات تولقىندا ُومىر ُسۇرۇ قۇاتىن، با- سەكە قۇاتىن، دامۇ قۇاتىن، باياندى قۇاتتى كۇشەيتۇگە بولادى.

ۇيرەنۇ، تالقى بارىسىنىندا، كۇرسانتتار جاپپاي ُوز قىزمەت سالالا- رىمەن ۇشتاستىرىپ، توتەپ بەرۇ شارا- سىن جاپپاي تالقىلادى —
فىنانس جۇيەسىنەن كەلگەن ُبىر كۇرسانت بىلاي دەدى:
”فىنانس ھاۋىپ - قاتەرىنىن ساقتانۇ، ساقتاندىرۇ، ُبىر جاقىي ەتۇ، جاۋاپقا تارتۇ ُتۇزىم جۇ- يەسىن ۇزدىكىسىز اقاۋسىز داندىرىپ، باقلاۋ - باسقارۇ تۇزىمىندەگى ولقە-

لىقتاردى تولىقتاپ، ناقتى ەكونوميكا-

نىڭ دامىۋىنا قولداۋ كورىسەتۇمەن بىرگە، فىنانس ھاۋىپ - قاتەرىنىڭ جىناقتالۇىنان ساقتانۇعا ُمان بەرۇ كەرەك“؛

ساياسى - زاڭ جۇيەسىنەن كەلگەن ُبىر كۇرسانت بىلاي دەدى:
”قوعام- دىق جونگە سالۇدا قۇلىشنا جاڭقالق اشىپ، ُتۇپىندى تومەنگە ُتۇسىرۇدى، بايلىقتى تومەنگە بەرۇدى، كۇشتى تو- مەنگە سالۇدى لىگەرلىتەپ، زاڭمەن جونگە سالۇ تاسلىنەن پايدالانىپ ھاۋىپ - قا- تەردەن ساقتانۇعا، قايىشلىقتى جويۇعا، ورنىقتىلقتى قورعاۋعا، اماندىقتى ساقتاۋ- عا شەبەر بولۇ كەرەك“؛

ارمىيا جۇيەسىنەن كەلگەن ُبىر كۇرسانت مىنالاردى ُبىلدىردى:
”سوز جوق، ارمىيا قۇرۇدىڭ 100 جىلدىق كۇرەس نىسانسىن بەتكە لىپ، ارمىيانى ماشىنالاىندىرۇدىڭ، يىنفورماتسىيالاندىرۇ- دىڭ، زەردەلىلەندىردىۋدىڭ توعىسا داھۇنىن جەدەل لىگەرلىتەپ، مەملەكتە- نىڭ يەلىك ۇقىعىن، ھاۋىپسىزدىگىن، داھۇ مۇددەسىن قورعاۋدىڭ سىتراتەگىيا- لىق قابىلەتىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتۇ كەرەك“.

جۇڭگونىڭ ُسىن جاقسى نىستەۋ- دىڭ تەنتىگى پارىتادا. زەرتتەشۇ - تالقى كۇرسىنىندا، باس شۇجي شي جىنپىڭ پارتيانىڭ سوتسىيالىستىك وسىزاماندا- ندىرۇ قۇرىلىسىنا جالىي بەتتىك باسىشلى- مەن كۇشەيتۇ كەرەك دەپ كورنەكتىلەن- دىرە باسا دارىپتەپ، باسشى كادىرلار ساياسى تۇجىرىمىداۋ قابىلەتىن، ساياسى ُتۇسىنۇ قابىلەتىن، ساياسى اىتقارۇ قابىلە- تىن ۇزدىكىسىز جوعارىلاتۇ كەرەك دەپ باسا دارىپتەدى.

”ەكونوميكالىق قىزمەت ەشقاشان ابىستراتك، وقىشاۋ بولماغان، ول سا- ياسىمەن بايانلىنىسىپ جاتادى“.
كۇرسانتتار مۇنى تەرەڭ سەزىندى، ”تەك ماسەلەگە ساياسى جاققان قارا- عاندا عانا، جالپى جاعدايدى يگەرۇگە، ُماندى جەتە تانۇعا، ُتۇ- بىردى مەڭگەرۇگە بولادى. كوڭلىگە ’مەملەكەتتىڭ زور سىتتەرىن‘ ۇيالا- تىپ، ساياسى قابىلەتتى شىڭداپ، ستە راتنەگىيالىق كوز ايانى جەتلىدىرىپ، ماماندىق دەڭگەيدى جوعارىلاتۇ كەرەك“.

”پارتيانىڭ جالىي بەتتىك باسىشلى- مى ُبىزدىڭ وسىزاماندىندىرۇ قۇرىلىسە- مزىداعى ەڭ ۇلكەن ارتقىشلىغىمىز. وسى ەڭ ۇلكەن ارتقىشلىقتى ويداعىداي ساۋلە- لەندىرۇدە، ەڭ ُتۇبىرلى ُتۇپىن — ’ەكنى قورعاۋدىڭ‘ ساياسى سانالىلىد- مەن، يدەيالىق سانالىلىغىن، ارەكەت سا- نالىلىغىن ۇزدىكىسىز كۇشەيتۇ“.- دەدى كۇرسانتتار ُبىر اۋىزدان.

جاڭا بورىش ارقالاپ، جاڭا ساپار- عا قادام تاستادى .

4 كۇندىك ۇيرەنۇگە قوش ايتىپ، كۇرسانتتار وزدەرىنىڭ قىزمەت ورنىندا- رىنا قايتىپ، اناعۇرلىم سەرگەك نازاربا- لىق سانالىلىقپەن جانە اناعۇرلىم تاسقىن- دادان قىزمەت نىتاسپەن جاڭا تارىيىي ۇلى سىتتەرگە ات سالىستى.

(شىنخۇا اگەنتسىىنىڭ 1 - ايدىڭ 15 - كۇنى بەييجىڭنەن بەرگەن ھابارى)

تىناساتىنداردىڭ ەسىمدىگىن (جوبا) قارايدى؛
اۆتونومىيالى رايوندىق حالق قۇرىلتايى تۇراقتى كومىتەتتە- نىڭ قىزمەت بايانداماسىن (نۇسقا) قارايدى؛
اۆتونومىيالى رايوندىق 13 - كەزەكتى حالق قۇرىلتايى تۇراقتى كومىتەتتى ۋاكىلدەردىڭ ۋاكىلدىك تولمىدىلە- ھى جونىندەگى مالىمەتىن تىڭداي- دى جانە قارايدى؛
كادىرلاردى مىندەتكە تاعاينىنداۋ، مىندەتتەن قالدىرۇ كەڭەستىك جوباسىن قارايد- دى.